Minister
Aktywów Państwowych

BM.I.053.183.2025
IK: 1103880
Warszawa, 05 maja 2025 r.

Pan
Szymon Hołownia
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku,
w odpowiedzi na interpelację nr K10INT9060, Pana Andrzeja Gut-Mostowy, Posła na Sejm RP, z dnia 10 kwietnia 2025r., informuję, że Ministerstwo Aktywów Państwowych wystąpiło do Zarządu TAURON Polska Energia S.A. (dalej również: Spółka) z prośbą o przedłożenie informacji w przedmiotowej sprawie.

W informacji udzielonej przez TAURON Polska Energia S.A., Spółka podtrzymuje stanowisko, że w chwili obecnej udostępnienie korony zapory dla celów turystycznych mogłoby wiązać się z poważnymi zagrożeniami dla prawidłowego funkcjonowania Elektrowni Wodnej Rożnów oraz stanowiłoby dodatkowe zagrożenie dla bezpieczeństwa mienia, zdrowia lub życia osób, a także dla środowiska naturalnego w przypadku uszkodzenia zapory wodnej.

W piśmie z dnia 2 kwietnia 2025 r., znak AL.N.5153.2026/683/AK, sporządzonego w odpowiedzi na pismo Spółki, Komenda Wojewódzka Policji w Krakowie wskazała wprost, że brak jest „jakiegokolwiek uzasadnienia dla wprowadzenia na teren Zespołu Elektrowni Rożnów jak i samej korony zapory, ruchu turystycznego, w konsekwencji którego narażone zostanie mienie wielkich rozmiarów, oraz życie i zdrowie tysięcy osób zamieszkujących w terenie zalewowym poniżej zapory". W treści pisma podkreślono niekorzystne uwarunkowania techniczne obiektu oraz zagrożenia dla życia i zdrowia osób postronnych, a także ryzyko nagłego rozszczelnienia betonowego korpusu zapory. Komenda Wojewódzka Policji w Krakowie w konsekwencji stwierdziła, że „negatywnie ocenić należy próbę wprowadzenia ruchu turystycznego na koronę zapory", którą m.in. z wyżej opisanych powodów uznano za obiekt szczególnie istotny.

Obecne uwarunkowania korony zapory w Rożnowie powodują, że w przypadku udostępnienia obiektu osoby postronne w łatwy sposób mogłyby uzyskać dostęp do stref o podwyższonym ryzyku, co stanowi realne zagrożenie dla ich życia i zdrowia, zaś uszkodzenie zapory i spowodowanie niekontrolowanego i nagłego upustu wody, poza samym zagrożeniem dla mieszkańców terenów zalewowych, może spowodować poważne straty materialne oraz szkody w środowisku.

W odniesieniu do porównań z innymi obiektami w Czorsztynie oraz Solinie, Spółka wskazała, że każda z tych jednostek posiada odrębne uwarunkowania techniczne, które znajdują bezpośrednie przełożenie na kwestie bezpieczeństwa, technicznej dostępności, czy też organizacji ruchu. Każda zapora wodna w Polsce posiada swoją indywidualną specyfikę, a decyzje dotyczące udostępniania takich obiektów są podejmowane z uwzględnieniem konkretnych uwarunkowań technicznych, organizacyjnych oraz prawnych.

Uwarunkowania obiektu w Rożnowie doprowadziły zaś do tego, że cała elektrownia wodna Rożnów została przez właściwy organ uznana za obiekt, który powinien podlegać ochronie na zasadach określonych w Ustawie z dnia 22 sierpnia 1997 r. o ochronie osób i imienia.

Korona zapory w Rożnowie, od momentu przejęcia w administrowanie przez Spółkę, nigdy nie była w pełni dostępna dla ruchu pieszego lub turystycznego. Zwiedzanie obiektu było możliwe w przypadku grup zorganizowanych i na zasadach określonych w regulacjach

wewnętrznych podmiotu zarządzającego w danym czasie obiektem. W chwili obecnej, zwiedzanie obiektu w tej formule jest zawieszone, z uwagi na obowiązywanie na terenie całego państwa drugiego stopnia alarmowego (BRAVO).

Spółka zwraca również uwagę, że udostępnienie korony zapory dla ruchu turystycznego wymaga poniesienia znaczących nakładów, które pozwoliłyby na zabezpieczenie elementów elektrowni wodnej przed najbardziej typowymi szkodami, które mogą wystąpić w przypadku dostępu osób postronnych do tego typu obiektów. Nie pozwolą one jednak na pełne zabezpieczenie przed aktami sabotażu, przy równoczesnym zwiększeniu ryzyka ich wystąpienia z uwagi na zwiększony dostęp osób trzecich do urządzeń Elektrowni Wodnej Rożnów. Spółka z niepokojem obserwuje coraz częstsze akty sabotażu występujące na terenie kraju oraz państw sąsiednich, a w przypadku eskalacji napięcia z państwami wrogo nastawionymi do Rzeczpospolitej Polskiej, ryzyko skierowania działań hybrydowych przeciwko infrastrukturze energetycznej może stać się coraz poważniejsze.

Odnosząc się do szczegółowych pytań przedstawionych w wystąpieniu Pana Posła, Spółka wskazała, że w chwili obecnej, zarówno korona zapory w Rożnowie, jak i cały teren Elektrowni Wodnej Rożnów nie spełniają warunków technicznych dla udostępnienia jej w celach rekreacyjno-turystycznych. Spółka dodatkowo wskazuje, że teren korony zapory w zachodniej części również nie jest przystosowany w tej chwili do ruchu pieszo-turystycznego. Obszar ten nie posiada drogi dojazdowej ani parkingu. Ponadto znajdują się tam ostre skarpy i nie ma bezpiecznego sposobu dostania się do powierzchni wody. W przypadku nagłych zjawisk pogodowych lub fali powodziowej, których obserwacja bezpośrednio przy terenie wody staje się coraz popularniejsza w społeczeństwie, może to doprowadzić do tragicznych w skutkach wypadków.

Na terenie korony zapory znajduje się również dźwig samojezdny, który jest niezbędny w toku prac serwisowo-remontowych i nie ma możliwości technicznych, aby usunąć go z tego obszaru. Przemieszcza się on po torach, które muszą pozostać odgrodzone od pozostałej części korony zapory, uniemożliwiając w praktyce dostęp do jednej strony korony zapory wodnej. Dodatkowo, cały obszar umożliwia w miarę swobodny dostęp do krytycznych elementów elektrowni, co zwiększa ryzyko nakierowanego na te urządzenia ataku. Przede wszystkim należy jednak podkreślić, że korona zapory wodnej w Rożnowie w tej chwili nie spełnia podstawowych wymogów związanych z bezpieczeństwem zdrowia i życia osób postronnych.

Podsumowując, powyższe uwarunkowania techniczne, jak i obecna sytuacja geopolityczna sprawiają, że obecnie udostępnienie korony zapory dla celów turystycznych mogłoby wiązać się z poważnymi zagrożeniami dla prawidłowego funkcjonowania Elektrowni Wodnej Rożnów oraz stanowiłoby dodatkowe zagrożenie dla bezpieczeństwa mienia, zdrowia lub życia osób, a także dla środowiska naturalnego w przypadku uszkodzenia zapory wodnej.

Spółka nie posiada informacji, kto oraz kiedy podjął decyzję o zamknięciu korony zapory wodnej w Rożnowie oraz jakie były tego przyczyny. Według wieloletniego pracownika, a następnie menedżera spółki realizującej usługi związane z eksploatacją zapory wodnej w Rożnowie wynika, że co najmniej od 40 lat, zapora wodna w Rożnowie nie była na stałe dostępna dla ruchu turystycznego. Z uwagi na fakt, że historia eksploatacji obiektu sięga ponad 80 lat, Spółka nie posiada obecnie dokumentów pozwalających na stwierdzenie, czy teren korony zapory był w ogóle dostępny dla stałego i niezorganizowanego ruchu pieszego w czasie jej funkcjonowania.

TAURON Polska Energia S.A., szacuje, że przed umożliwieniem ruchu turystycznego po koronie zapory wodnej w Rożnowie, konieczne jest dostosowanie obiektu do przyjęcia osób postronnych i zabezpieczenia istotnych składników infrastruktury elektrowni wodnej oraz modernizacji lub remontów istniejących elementów i instalacji lub ich przeniesienia.

Szacowane jednostkowe koszty na dzień dzisiejszy wynoszą 1.540.000 złotych i obejmują jedynie wydatki bezpośrednio związane z udostępnieniem i dostosowaniem samej korony zapory wodnej dla ruchu pieszego. Powyższe koszty nie obejmują kosztów podniesienia barierek ochronnych oraz ewentualnych prac zmniejszających ryzyko przedostania się osób postronnych lub wyrzucanych przez nich obiektów do wody (w celu zminimalizowania

zagrożenia dla życia lub zdrowia takich osób lub ryzyka uszkodzenia turbin prądotwórczych) lub pozostałej części Elektrowni Wodnej Rożnów.

Dodatkowo, należy również wskazać na stałe miesięczne koszty, które ponosić będzie podmiot zarządzający tą budowlą hydrotechniczną. W tym przypadku szacowane koszty miesięczne związane ze zwiększeniem ochrony obiektu, w tym koszt pracowników i funkcjonowania urządzeń technicznych, wynoszą ok. 82.000 złotych netto. Spółka w tej chwili, z uwagi na trudność ustalenia wymaganego zakresu i zapotrzebowania, nie uwzględnia przy obliczeniach miesięcznych kosztów prac porządkowych oraz kosztu zagospodarowania odpadów, a także nie uwzględnia konieczności remontu i dostosowania nawierzchni.

Nie uwzględniono również kosztów, adaptacji, remontu lub wybudowania infrastruktury na sąsiednich nieruchomościach należących do Spółki lub podmiotów trzecich, które powinny zostać zrealizowane, aby przyjąć dodatkowy ruch turystyczny i zabezpieczyć teren na wypadek niebezpiecznych zjawisk pogodowych.

W odniesieniu do postulatu dotyczącego możliwości przeznaczenia nieużywanych terenów sportowych przy elektrowni na parkingi dla turystów, Spółka poinformowała, że analizowana działka, o której najprawdopodobniej jest mowa w interpelacji, nie jest obecnie zabudowana żadnymi działającymi obiektami sportowymi (znajdują się na niej bowiem małe zaniedbane boisko do piłki nożnej i pozostałości po obiekcie, który mógł być betonowym kortem tenisowym), jednak znajduje się ona na obszarze objętym licznymi ograniczeniami w zagospodarowaniu. Teren ten położony jest w strefie ochrony ekologicznej ujęcia wody oraz w sąsiedztwie infrastruktury związanej z gospodarką wodno-ściekową (m.in. oczyszczalni ścieków komunalnych), a ponadto znajduje się w istotnej części w strefie szczególnego zagrożenia powodzią.

Zgodnie z obowiązującym miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego, możliwość realizacji i budowy parkingów na przedmiotowej nieruchomości dopuszczona jest jedynie w ramach tzw. zabudowy uzupełniającej – jako funkcja pomocnicza w stosunku do podstawowego przeznaczenia gruntu, którym pozostają tereny ośrodków sportowych, obejmujące m.in. boiska, hale sportowe, sale gimnastyczne i inne urządzenia rekreacyjne.

Z uwagi na powyższe, zagospodarowanie tego obszaru jako ogólnodostępnego parkingu turystycznego jest obecnie znacznie ograniczone i wymagałoby uprzedniego dostosowania dokumentów planistycznych, jak również uwzględnienia uwarunkowań wynikających z przepisów prawa wodnego oraz ochrony środowiska. Pozostaje również otwarta kwestia związana z finansowaniem takich działań oraz ustalenia podmiotu, który miałby taką inwestycję zrealizować.

Z poważaniem
Z upoważnienia Ministra Aktywów Państwowych
Robert Kropiwnicki
sekretarz stanu
dokument podpisany elektronicznie
1103880.4034583.3212047

Do wiadomości:
Kancelaria Prezesa Rady Ministrów